

jékabaara

"ni jékafò ye daamu ye,
jékabaara nyogòn daamu tè."

nimòrò 11 - san 1986n nowanburu kalo - a sòngò : dòròmè 20

ka bò ciyen mara so la (Mali)

Sinsin bè kè mònni kan nyinan

Min bè sòrò nimòrò in kònò, o filè nin ye :

nyè 2	dinyè dahir imè ko tæsi don
nyè 3	Tiga sènè baarada kunnaфони : dugu caman bè ka taa nyè
nyè 4	Kòori sènè baarada kunnafonи : Faransi lasigiden ka taama
nyè 5	Ciké dònniya : kòori san cogo dugu yiriwa tònw kònò nyinan
nyè 6 ani 7	Duguw kumakan : ka bò Nanposela ni Kanikò
nyè 8	Tulon tè sèbè sa

dinyè dahirimè ko taasi don

San kalo tannan tile 16 ye don ye, dinyè seleke naani bée taasi bée da dahirimè ko kan don min.

Nyinan ta sinsinna mònni kan, bawo jégè jòda ka bon farikolo kénèya la.

Cikè setigi Isa Ongoyiba ye kòròfò min kè nin hukumu kònò, a la kunbabaw filè nin ye :

kasarabaw bée faantan jamanaw kònò

Nin don in ye sababu ye ka dinyè taasi da kasarabew kan : kòngò ni balo ko jugu, bana jugu ni nyani.

Nin degun bée cè ni muso ni denmisèn miliyòn caman kan faantan jamanew kònò, ka jamana sòrbetigiw to dakebana tinyèni na.

A san caman ye nin ye, balo dèsè bée Afiriki kan, k'a sababu kè ja ye, ani bolo dèsè jugu. An sirilen bée jamana yiriwalenw ka bolomadèmè na, wa a diyagoyalen bée an kan fana k'u bolofènw san da gèlen na.

FAO (n'o ye sènè ni balo ko tòn ye) y'a hakili jakabò k'o kè sèbèn ye, min b'a jira ko Afiriki bée se k'a yèrè balo, nka o tè kè abada n'a jamanaw ma cikè kè u haju fòlò ye.

Mali y'o de faamu joona, ka fèerèw tigè kabi 1980 san na, minnu bée balo ko ham'i ban pewu yanni 2000 san cè.

sinsin bée kè mònni kan nyinan

Nin taasi don wòorònan bènna suman ko nògòyali ma, k'a d'a kan samiyè fisayara yòrò caman na. Hali ntònw ni nyinèw tun ye tinyèni min daminè, Mali y'o kumbèn ni barika ye.

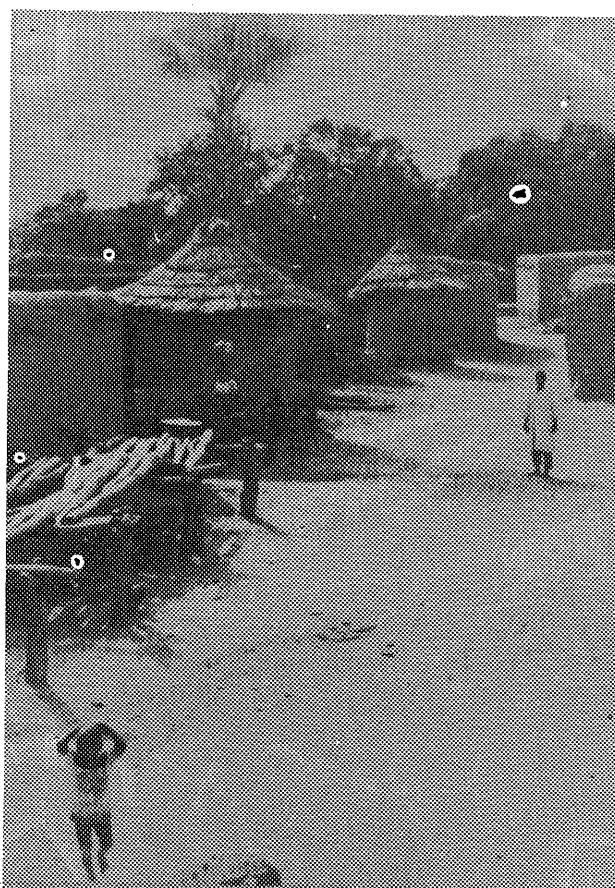
Sinsi bée kè mònni kan nyinan, k'a d'a jòda bonya kan jamana sòrò la. Je digira o sòròbolo in na kosèbè. Jateminè bée ka kè jégèw mayèlèma cogow la ba la. U bèna bila-bila dalabaw la, ka fala dòw fana dabeli, u bée labugun yòrò min.

Jamana sòrò bée jégè la, mònnikèlaw sòrò b'a la, wa farikolo yèrè nefalanba don.

cikè setigi ka wele kan

Cikè setigi sòròla k'a kan bò cikèlaw ma, u k'u hakili latigè nyinan suman feere la. U ka dò fara jiginèw kan, ani sumanw ladon cogo nyuman, yaasa sannifere ka kè u sago la.

Nin don in ka kè sababu ye an bée taasi ka da kòngòtòw ni nyanibegatòw kan, an bée k'a faamu ko hadamaden haju bée la gèlènman ye balo de ye.

cikèlaw ka dò fara jiginèw kan..

tiga sènè baarada kunnafoni

dugu caman bè ka taa ngè

ka bò Bayabugu

Bayabugu ye tòn dugu kura ye, o tòn ko sabatira nyinan san 1986 la. Balikukalan sabatilen don Bayabugu : bi kalanden jolen mögò 7 bè dugu kono. K'a daminè sèbèn ko nyènabòli la k'a lase foro sume baaraw ma, o bée nyènabòbaga bè sòrò dugu in kònò.

Nin beera bée kò fè, leadale nyènajè bè kè Bayabugu. O hukumu kònò, Bayabugu musow ka san yèlèma nyènajè kèra mè kalo tile 10 san 1986. O jama tògò ko "muso jama".

Fèn wèrè bè musow bolo, n'o bè wele ko "yasa" : ni den ko gè-lèyare muso min na, o b'i dafelen yasa la; a ka ca a la, o bée nògoya. Ni sabati kèra, musow b'o nyènajè kè, ka yasa sòn ni ba ye, walima shè, walima woro.

Nin leadala kow bè an fè kabini tuma jan, wa hali bi o ko kòròw ma bila enw fè.

Jaturu Tarawele
Bayabugu (Nègèla)

ka bò Bangasi

Fuladugu Bangasi ye cikè duguba ye. A bée Sebekòrò arondisman na, Badinkò susèkitèri fè.

A kèra dugu yiriwa tòn ye san 1986 zuluye kalo la. Nyògonye fòlò kèra an ka bïro fè uti kalo tile 5. An bènna a kan k'a fò ko wale fòlò min ka kan ka kè, o ye ja kèlèli ye.

O de hukumu kònò, politiki mögòw, cèkòròbaw, denmisènw, sungurunninw wulila ntènèn don

uti kalo tile 11 san 1986 kajiri turu kè. K'a daminè sògòma, fo sellfana, an ye jiri kèmè wòorò ni mugen de turu, ka sòrò k'u sòn.

Modibo Kuyaté
Fuladugu Bangasi

ka bò Danabugu

An ka foli ani walenyumandòn bè ke tee aw bée lajèlen ma. Bi, an bòra dibi la k'a sababu kè aw nyémögò nyumanw ye, kérènkè-rènnenya la balikukalen nyémögò ani an ka cikèlakòlidèn.

Danabugu ye dugu ye, min bè Ijjan mara la, Batimakana susèkitèri la. A ni Batimakana cè ye kilomètèrè 10 ye. Dugu nin sigira san 1956, a sigibaga fòlò kèra Dana Keyita ye, k'a tògò da "Danabugu".

Bi, dugu nin kònò, daba da 52 b'a kònò. Mögò 642 bè yan, cè baarakèla ye mögò 235 ye, muso ye mögò 213 ye. Balikukalanden jolen ye mögò 12 ye.

Sannifeere siratigè la, an ye min san, o kèra nyò ni kaba kilo 2 983 ye, ani tiga kilo 25 276.

Juru donnèn bènna dòròmè 527 293 ma. Min sarala, o kèra dòròmè 511 095 ye; min tora, o ye dòròmè 16 198 ye.

Dugu mögòw ye miiriya nyuman sòrò ka muso jigin so jò ani balikukalan so. Nyinan, ODIPAC y'an dèmè ka mangasaba jò.

Cikè minèn minnu bè dugu kònò : dabanjana 30, dènnikè mansin 28, wotoro 18.

Nyinan, an b'a fè ka min

sènè, o ye nyò taari 225 ye, ani kaba taari 35, ni tiga taari 150.

N'y'a mèn "I jòn kunnandi", i sabu nyuman don. An sababu nyuman ye aw ye.

Mamadou Konate
Danabugu

ka bò Buwala

Buwala dugu yiriwa tòn ni balikukalandenw tògò la, an nisòndiyalen bè nin lètèrè ci Jèkabaara ma. An ka foli bè ODIPAC nyémögòw ni Kolokani dugu bée ye, dugu minnu ye kòngò kumbèn juru ta san 1985 la.

An w k'an ji ja. N'a fòra "anw sama", a kana fò tugun "enw sonsen". Tanu bè hòròn fa. An ka an cèsiri juru sarali fè, o ye jèkabaara tònò ye. Bamananw ko : "n'i ye toto wo kun sen ni kolonkala ye, i tèna wo tò yòrò dòn tugun". N'an y'en ban ka juruw sara, an tèna dò wèrè sòrò.

An y'a ye Jèkabaara nimòrò 7 kònò ko Kolokani zoni ka kòngò kumbèn juru bée sarala. Nka an sago t'a nyini ye san bée la.

Kòngò kumbèn juru donni bè nyò sannifere nògoya tòn ni ODIPAC bolo kosèbè. N'an y'a nyini tuma min na, a ka di joona, i n'a fò, uti kalo tile fòlò k'a sòrò a nyènabòra, fo k'a di sènèkèlaw ma. Gòròko jurutigiw bè wuli k'a di mögòw ma zuluye kalo waati, ka mögò hakili sonyè ni warijè ye. Ka don gòròko juru la, o tè an sago ye.

Can Kulubelt
Buwala (Nègèla)

koori sene baarada kunnafoni

Faransi lasigiden ka taama kòori sènè yòròw la

San 1986 daminè na, Faransisi Pilato sigira Mali kònò Faransi jamana lasigidenya la. A y'a paniya a ka taama fòlò ka kè kòori sènè baarada yòròw la. Taama in sen fè, a n'a furumuso n'a ka baarada mògò dò tun bë nyögòn fè, min ka baara nyèsinnen bë jago ma.

Faransisi Pilato yèrè bolo, taama in ye dugulen sira de ye. Bawo an ka jamana ka yèrèta waeti la, a ye baara kè an fè yan, ka nyèsin Faransi jamana ka dèmè ma Mali kònò.

Faransi jamana ka dèmè

Nin taama in bë kè sababu ye k'an hakili jigin Faransi jamana ka dèmè na san mugan tèmènen kònò Mali woroduguyanfan ka nyèttaa n'a hadamedenyen sabatili la.

K'a daminè Faransi jamana ka kòori sènè baarada la (min tun bë wele ko "CFDT"), o min kèra sababu ye ka kòori sènè sinsi Mali kònò, ani baarada min nyèsinnen bë kòori si nyuman sugandili ma ni sènè taabolo kuraw jiidili ma, n'o tògò ko "IRCT". Hali bi bi in na, Faransi ka kòori sènè baarada de ye Mali ke kòori sènè baarada (CMDT) baarakè nyögòn kérènkérènnен ye.

Faransi jamana ka dèmè kèra sababu ye ka baara caman sigi sen kan Mali kòori sènè yòròw la, i n'a fò : numuw ka baarakè minèn ko; ani Faransi jamana b'a ka baarakèla minnu bila ka na an dèmè baara dòw la; ani dèmè nyèsinnen bë nògòw ni sènèkè minèn wòngò jigginni ma; ani dèmè min kèra ka nyèsin maanyò sènè jiidili ma ; ani

kòori wurusi izini sigili; ani Kucala kòorikolo tulu bò izini; ani sènèkèlaw ka wariso sigilli (n'a tògò ko "BNDA").

Faransi lasigiden ka taama in kun tun ye a ni sèriwusi nyémögòw ni kòori sènè baarada nyémögòw ni sènèkèlaw ka nyögòn ye, ka jateminè kè Faransi ka dèmè ko la.

Faransi lasigiden sera yòrò minnu na

Faransisi Pilato bòra Bamakò zuwèn kalo tile 24, ka se Sikaso: a tèmèna Sorokòrò fè; a jòra Bèlékò tubabumoriw ka misiri la; a teera Sansana, a ni numu karamögò dòw ye nyögonye kè yen; a selen Sikaso, ani o gòfèrènèrè ye nyögòn ye; ka sòrò ka taa Kilela malo sènè lè lajè.

Zuwèn kalo tile 25 kèra nyögonye ye a ni Sikaso bolola baarakèlaw cè; ka Sukula sumansi sugandi yòrò lajè; a bòra yen ka na Nanposela ni Ntosoni dugu yiriwa tònw lajè.

Yéala don laben na, a teera Kucala gafe mara so lajè; a sòròla ka taa Kolonina dugu yiriwa tòn lajè.

Taama in sen fè, Faransi lasigiden ye dugu yiriwa tòn labèn cogo ye foroba baara la, i n'a fò : muso jigin sow, baliku-kalan sow, dògotorò sow; ani baara kura donnì dugu yiriwa tònw kònò, i n'a fò : nògò funteni dingè, biriki bilenninw kèleñ ka sojò, biriki bilennin dilan yòrò, maanyò mugu bò mansin.

Lasigiden seginnen Bamakò, a ni kòori sènè baarada nyémögòba, n'o ye Bubakari Sada Si ye, u ye nyögonye kè ka taama in lahalayaw da nyögòn tulo kan. A ye tanuni kè Mali kòori sènè baarada ka cèsiri la. A ye layidu ta ka nyèsin dèmè donnì ma baara daminènenw sinsini la kòori sènè yòròw la; ani ka nafa sòro sira wèrèw nògòya nin waati in na, waati min ni kòori sòngò bë ka nagasi.

Faransi lasigiden ni Koloninakaw

cike donniya

kòori san cogo dugu yiriwa tònw kònò nyinan

San o san, dò bè fera dugu yiriwa tònw kan. Jateminè kéra k'a jira ko CMDT bè baara kè yòrò minnu ne, dugu yiriwa tòn 900 de bè sòrò yen nyinan. O kéra sababu ye ka kòori sen cogo yèlèma. Bewo, an bè bi bi min ne, kòori tòni kèmè o kèmè min ni CMDT b'a san, dugu yiriwa tònw nivòrò ye tòni 70 ye o la.

**yèlèma mìn bè don
kòori san cogo la**

Kòori san bè kè cogo min na,
bèè b'a nyini i fòlò de ka-kòorì ka
san joona. O la sa, baara bè
sumaya, sènèkélaw bè kòràtò
kosebè.

O kanma, CMDT ye fèarè tigè,
yaesa sènèkèlaw ka u ka wari
sòrò joona. Kòori san bèna kè
coco min nyinan, o filè nin ye :

Dugu yiriwa tòn b'a ka kòori
pese, k'o ton. N'a tilolo peseli la
dòròn, kilo kelen o kilo kelen
peselen, CMDT bè dòròmè 15
sara a ye, k'o kè nyèbila ye. Ni
dugu ka kòori sera izini na tuma
min, wari tò bè sòrò ka sara
duru ve.

O la, dugu mògbòw ka kan k'u
hakili sigi a wari tila cogo fè.
Sèbèn bè se ka dilan k'o wari
tila, i n'a fò nin coop:

san 1986 kòori san sòngò

kòori nyumen (kalite fòlò)	kilo kelen dòròmè 17
kòori wolomesbali (kalite filenan)	kilo kelen dòròmè 15
kòori juju (kalite sabanan)	kilo kelen dòròmè 9

kòori saniyali

Kòlòsili jònjòn ka kan ka kè nyinan kòori saniyalì la. Bori a kòlòsira san tèmènenw, sènèkèla dòw ka kòori searelen nàgòlen don fo ka dama tèmè. A nàgò fanba ye gòngòn, bèlè, fura bulu, ani-nyamanyaman wèrè.

Kòori wurusitò mansin fè, a nògò bè bà. O nògò girinya min dagalen don kòori tòni o tòni, o ye kilo 30 ye. Nka, a kòlòsira san tèmènenw ne, k'è jateminè ko CMDT ya kòori min san, nògò kilo 40 nyögòn de bè sòrô o kòori tòni o tòni ne.

O la sa, fèerè bè tigè nyinan :
o ye k'a lajè, kòori wurusitò, ni
nògò cayara fo ka danma tèmè.
N'o kèra, sènèkèla bè jò n'o ye. I
n'a fù, ni kòori wurusila ka ban,
iatemirè da bè kè: nògò mìn

sòròla kòori la, n'o tèmèna kilo
30 kan tòni o tòni, fèn o fèn
yèlènna a kan, sènèkèla b'o sara.
O misali dò filè : ni jateminè y'a
jira k'e fò ko nògò min sòròla i
ka kòori la tòni o tòni, o ya kilo
40 ye, kilo 10 bè sara sènèkèla
fè.

Nin feere kure ka kan ka
sènèkèla bila sira nyuman kan a
ka kòori bò fè : ka kòori bila
bòrè kan, foro la, ka wotoro
saniya yanni kòori ka bila a la,
ka sow labèn ka nyè kòori marali
kanma. Kòori bila yòrò ani kòori
sugu ka kan ka furan ka jèya, ka
nògò fili yòrò jan welesa finyè
kana se ka gòngòn bila kòori kan.
Kòori bè don waati min ne mobili
kònò, bòrè kòrò caman ka kan ka
bila mobili kòrò, yaesa kòori
min bè bòn, o kanga bòn duyu ma.

tògò ni jamu	dugu peseli						kòori mumè wari hakè	nyèbila min bè di		wari tò min ka kan ka sara	wècèli								
	kalite fòlò		kalite filanan		kalite sabanan			kòori kilo o kilo dòròmè 15											
	girinye	sòngò	girinye	sòngò	girinye	sòngò		girinye	sòngò		2 000	1 000	200	100	20	10			
birama kulubali	1210	2050	63	945			21515	1273	19095	-	9	1	.	-	4	1	1	-	-
										2420	-	2	2	-	1	-	-	-	-

duguw kumakan

Ka bò Nanposela ni Kanikò

A fôra jèkabaara nimòrò 8 kònò ko Kanikò ye dugu ye, ni Zenerall Musa Tarawele yèrè y'a jira ko Mali dugu bèe bè se ka min ladege yaasa Mali ka bò nògò la ani ka taa nyè.

Hall b1, Kanikòkaw bè k'u cèsiri ka taa a fè. An ye kibaru dò sòrò kosa in na ko kalan nafamaba dò kèra yen tilé naani kònò. O nyògòn kalan kèra o waati kelen na Nanposela, n'o fana ni Kanikò cè man jan. O kalan kibaruya filè nin ye :

Kalan nafamaba dò sigira sen kan Nanposela ani Kanikò, ka nyèsin balikukalan kuntigiw ni zaer kuntigiw ma. O kalan in kèra tile neani kònò, òkutòburu kalo, san 1986.

Kalan in tun nyèsinnen bè waleya dama dòw ma, n'olu filè nin ye :

- Cikèda jatebò cogo duguw kònò. Jateminè bè kè cikèda la walasa sòrò ka sabati k'a jiidi : o baara kè cogo, a kè minènw n'a kèbagaw bée pereperelatigèra DRSPR nyémogòw fè (DRSPR ye baareda dò ye, min nyèsinnen bè sènèkè cogo nefama nyintini ma, n'o sigilen bè Sikaso).

- Tònsigi ka ken ka kè cogo min dugu kònò, n'a bè nyè ka sabati ka nyémajò, walasa i bè nafa min nyini tònsigi in sen fè o ka sòrò, ani dugu mògò bée k'a kè u kunkòrò ko ye. O baara kè cogo nyuman nyefòra. A bè se ka kè ni je fana ye cogo min, o fana jirala Tata Jirè fè, n'o ye CMDT barakèla dò ye, min ka baara nyèsinnen bè musow ka nyètaa ma.

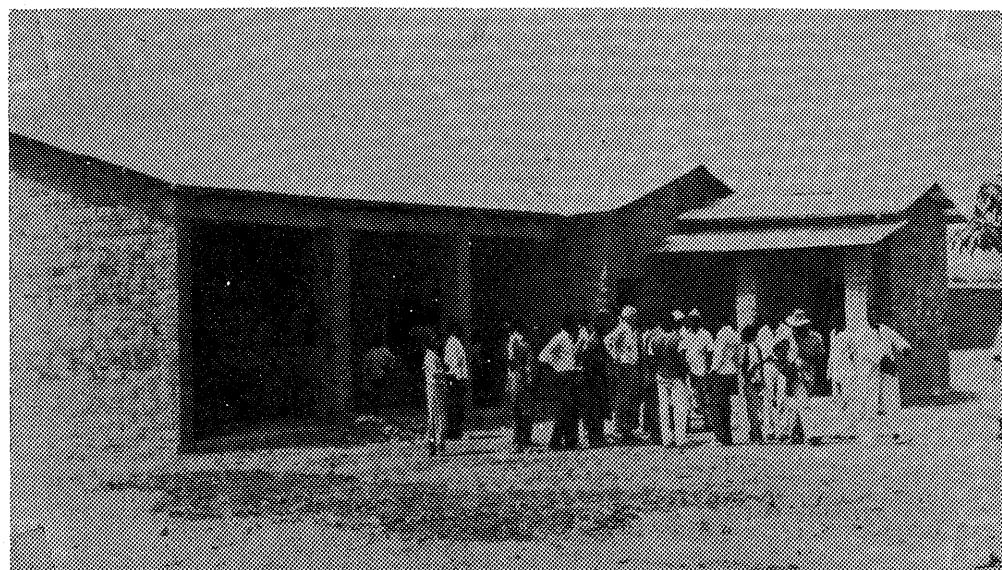
- Kalanderi jolenw ka kalan sigi cogo sen kan, a bè bò sira minnu fè, a tè nyè min ni min kò, balikukalan kuntigi jòyòrò ye min ye kalan in sigili la sen kan, o waleyaw pereperelatigèra Mamadu Yusufu Sise fè, n'o ye

balikukalan ko nyémogòba ye Kucala.

- Tiirtw ni datilancè kalan fane kè cogo, a bò sirew, i ke kan ka min ni min kè n'i b'a fè o kalan ka faamuya kalanden jolen fè, fo ka se foro kènè jateminè cogo ma, o fana nyè jirala Mamadu Yusufu Sise fè.

- Jiri syèn bè sòrò cogo min, a si filè nakò bè nyè yòrò min, i ke kan ka min ni min kè, o baara bè kè ni minèn minnu ye, a kè waati n'i b'a fè k'a nafa sòrò k'a sabati fana, o bée nyefòra zofèrè nyémogò dò fè, n'o ye Burama Sangare ye.

- BNDA ye banki min ye, a

Kalan kèra so min kònò Nanposela

bè dèmè don sènèkèlaw ni mögò wèrèw ni baaradabaw la cogo min, wari bè bila banki in na cogo min, ani a nafa sòrò siraw, o bée nyéfòra BNDA Kuntigi dankan fè.

- Dugu yiriwa tòn ka war i ko nyéfòli sèbèn baara kè cogo, danfara minnu b'a la, a sira nyumanw n'a fô cogo, à bée nyéfòra Mamadu Yusufu Sise fè.

- Shèw bè mara cogo min ka kòrò, ani u balo cogo kòrò n'u furakè cogo kòrò, shè mara cogo kura min bè ka sigi sen kan Kucala mara kònò, danfara min bè nin fila cè, kura in baara kè cogo, k'a daminè shèsulu jòli la ni shèw bila cogo a kònò, ka se u balo cogo, u furakè cogo n'u lakana cogo nyuman bée lajèlen ma n'i b'a fè k'a nafa sòrò, o bée pereperelatigèra Kucala CMDT bagan dògòtòrò nyémögò fè, n'o ye Bulukasun Kanè ye.

nyogonye min kera kalan kuncè don

Kalan in kera nin siratigèw kan kalan yòrò fila in bée la, n'o ye Nanposela ni Kanikò ye.

Kalan yòrò fila in bée mögòw ye nyogòn dalajè Nanposela, sibiri wulada fè san 1986 òkutòburu kalo tile 25, kalan kuncè nyogonye la. A nyémögòya tun bè Kucala CMDT kalanbolo nyémögòba bolo, n'o ye Mamadu Yusufu Sise ye.

Balikukan kundigwi zaer kundigwi y'u hakililaw n'u hamankow jira kalan in kè cogo kan, ani kalan nataw kè cogo kan.

Mamadu Yusufu Sise ka jaabiw kònò, a y'a hakililaw nyéfò baara kè cogo nyuman kan. A tè nyè fèn minnu dònni n'u kèli kò, olu nyéfòra a fè fana.

Nin bée lajèlen kò, Nanposela dugu mögòw ye kalan kuncè in kè nyénajèba ye. CMDT nyémögòw sòròla ka foli kè ka nyèsin Nanposela dugu mögòw ma, k'u tanu kosèbè.

**Dawuda Sangare ni
Seku Bengali**

Nanposela dugu yiriwa tòn ka baara

Nanposela ye dugu kòrò ye, min sigilen bè Kucala ni kòròn cè, a ni Kucala cè ye kilomètèrè 15 ye. A dugu mögò ye mögò 1208 ye.

U ka baara ye sènè ye, u cèsiri kèra sababu ye k'u ka dugu kè dugu yiriwa tòn ye san 1977 la. O siratigè la, u sera ka baara caman kè u ka dugu kònò. O baara nafama dòw kèra jiginni so jòli ye, ani mangasa ni kalanso, ni dunan jigin so ni furakèli so ni suman jalan mugu bò yòrò jòli. Nògò funteni dingè fana labènna, n'o bè yeelen bò jiginni so kònò.

kaba si mansin

Ka fara o baara bée kan, kaba si mansin dò sigira Nanposela uti kalo tile 5; a baara daminèna sètanburu kalo tile 16.

Mansin in baara bè kè so fila kònò :

- So fòlò kònò, motèri fila bè yen. Baara bée bè kè n'o motèri fila ye.

- So filanan kònò, kaba folon mansin ani kaba si mansin bè yen. Kaba labènni n'a feereli bée bè kè o so kònò.

Baarakèla ye mögò duuru ye :

- Mangasatigi : o ka baara nyèsinnen don kaba sanni n'a marali ma.

- Kaba yèlèmabaga : o ka baara ye kaba folonni n'a sili ye.

- Muso fila bè yen : olu bè kaba mugu ani kaba nyènyèn don mana bòrèw kònò, k'u da nòrò ni mansin dò wèrè ye.

- Jateminè kèbaga : o nyè-sinnen don kaba feere ani wari jateminè ma.

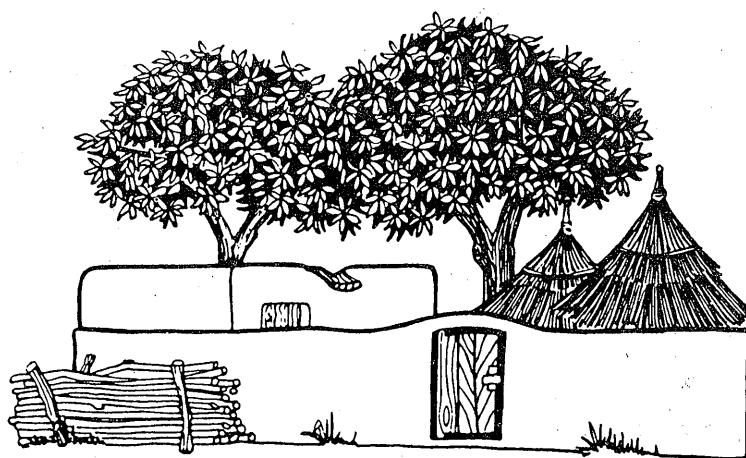
Mansin in nafa ka ca : a bè dò bò musow ka baara la. Sanni i ka sègèn kaba susu la, i bè se ka kaba mugu san, walima k'a nyènyèn san, k'o tobi. A bè dò fara dugu yiriwa tòn ka sòròw kan, bawo mansin ye dugu ta ye, a baarakèla bée ye dugu den ye.

Mansin baara kè cogo filè nin ye :

Kaba jalan de bè baara, k'a sòrò ji ma kè a la. I bè kaba jalan don folonni mansin kònò. O mansin bè bu ni kaba kisè bò nyogòn na.

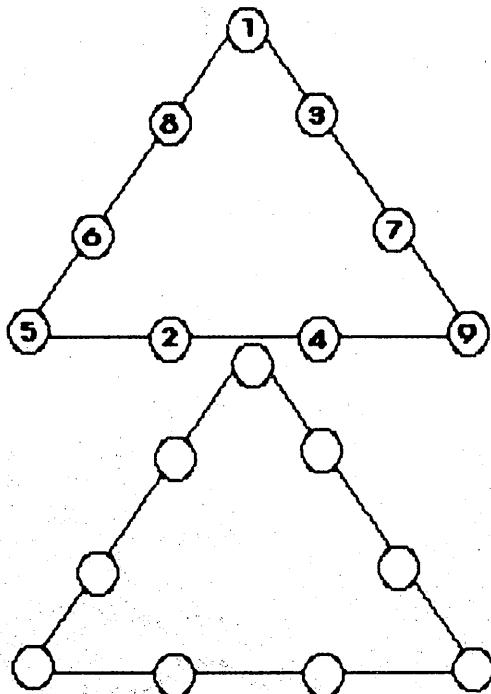
Bu bè kè bòrèw kònò k'o feere. a kilo kelen bè bèn dòròmè saba ma. O bu bè kè baganw ka dumuni ye.

Kaba kisè bè don sili mansin kònò. A bè se ka kè nyènyèn ye, walima mugu. O nyènyèn n'o mugu bè don mana bòrèw kònò, k'u feere. Mana bòrè kelen kelen bée ye kilo fila ye, a bè feere dòròmè 52. A mugu n'a nyènyèn bè se ka kalo fila kè k'a sòrò a ma tinyè.

tulon te sebe sa

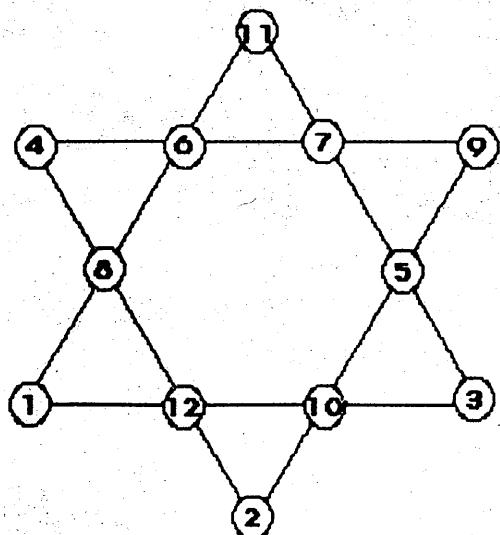
nyènajè jate

kèrè saba jate

Jateden kònòntò ninnu kelen kelen bée n'a ka so, ayiwa, kèrè kelen kelen bée fana jatedenw kafolen bée bèn 20 ma :

$$\begin{aligned}1 + 8 + 6 + 5 &= 20 \\5 + 2 + 4 + 9 &= 20 \\9 + 7 + 3 + 1 &= 20\end{aligned}$$

dakabana doolo

Doolo sen wòorò :

- Kèrè kelen kelen bée daw kafolen bée bèn 26 ma :

$$\begin{aligned}4 + 6 + 7 + 9 &= 26 \\4 + 8 + 12 + 2 &= 26 \\11 + 7 + 5 + 3 &= 26 \\&\text{furrr....}\end{aligned}$$

- Nka, seleke kunw kafolen tè bèn 26 ma :

$$4 + 11 + 9 + 3 + 2 + 1 = 30$$

- I ka jatedaw sigi yòrò yélèma yaasa seleke kunw kafolen fana ka bèn 26 ma.

**Mamadu Lamini Kanute
jate karamogò**

nsana dama dòw

Nyèjugu mana foronto ci a bolo la, totigi ka kan ka nkòsòn ci a nèn kan.

Hali n'i ye bubaga bòla fò, o tè dò bò shè sòngò la.

Ni sunbala diyara, nèrè bòla tògò tè dòn.

Dusukolo min bée kaya la, n'o nyògòn tun bée bélèkili la, u tè da nyògòn kun na.

Sòn bées bée kunetò la fo "a témèntò y'a bolo fa n ka tiga si la".

